

ÖĞRETMENLERİN UZAKTAN EĞİTİME YÖNELİK TUTUMLARININ DEĞERLENDİRİLMESİ**EVALUATION OF TEACHERS' ATTITUDES TOWARDS DISTANCE EDUCATION**Levent ERGİN¹, Murat ERMİŞ², Hürriyet DEĞERLİ ERMİŞ³**Makalenin Alanı: Eğitim Teknolojileri****Makale Bilgileri** **Özet****Geliş Tarihi**

18.03.2022

Kabul Tarihi

04.04.2022

Anahtar KelimelerUzaktan eğitim,
Teknoloji

Hızlı teknolojik gelişime ayak uydurabilmek için benimsenecek teknolojik yaklaşımların toplum olarak kabul edilmesi gerekmektedir. Günümüzde teknolojinin gelişmesiyle birlikte yaşam boyu öğrenme bir zorunluluk haline gelmiştir. Böylece kuşkusuz uzaktan eğitime olan ihtiyaç ortaya çıkmıştır. Öğrencilerin bilimin gelişimine ayak uydurmaları, teknolojiden haberdar olmaları, kariyerlerindeki değişiklikleri ve yeni teknolojilere karşı tutumlarını benimsemeleri önemlidir. Bugün eğitim kurumları, farklı öğrenme stillerine sahip birçok insan için kaliteli ve uygun fiyatlı hizmetler sunmayabilir. Öte yandan, teknolojinin hızla ilerlemesi birçok eğitim fırsatı yaratmaktadır. Teknolojinin etkin olduğu öğretim ortamı, öğretim planlarını ve ihtiyaçlarını geleneksel uygulamalardan çok uzaklaştırır. Uzaktan eğitim, teknolojinin eğitim hayatına kattığı önemli bir gelişmedir. Araştırmada 120 katılımcıya uzaktan eğitim kavramı uygulanmıştır. Çalışma sonucunda cinsiyete ilişkin uzaktan eğitime yönelik tutumlarda anlamlı bir farklılık olduğu ortaya çıkarken diğer değişkenlere ilişkin anlamlı fark bulunamamıştır.

Article Info**Received**

18.03.2022

Accepted

04.04.2022

KeywordsDistance
education,
Technology**Abstract**

In order to keep up with the rapid technological development, the technological approaches to be adopted must be accepted as a society. Today, with the development of technology, lifelong learning has become a necessity. Thus, the need for distance education has undoubtedly emerged. It is important for students to keep up with the development of science, to be aware of technology, to adopt changes in their careers and their attitudes towards new technologies. Educational institutions today may not provide quality and affordable services for many people with different learning styles. On the other hand, the rapid advancement of technology creates many educational opportunities. The technology-enabled teaching environment moves the teaching plans and needs far away from traditional practices. Distance education is an important development that technology has added to education life. In the study, the concept of distance education was applied to 120 participants. As a result of the study, it was revealed that there was a significant difference in attitudes towards distance education regarding gender, but no significant difference was found regarding other variables.

1. GİRİŞ

İnsanlar doğdukları andan itibaren çevrelerini tanımaya ve anlamaya başlarlar. Zamanla sosyal bir insan olduğunun farkına varır ve çevresiyle etkileşime girer. Çünkü bir insanın çevresinde değişiklik yapabilmesi için çevresine uyum sağlaması gerekir. Bireyin

¹ TEV Abdullah Nezahat Erboz İlkokulu, İstanbul, e-mail: leventergin62@hotmail.com, ORCID: 0000-0002-1771-6916² TEV Abdullah Nezahat Erboz İlkokulu, İstanbul, e-mail: muratermis54@hotmail.com, ORCID: 0000-0003-2935-565X³ Semiha Kırac İlkokulu, İstanbul, e-mail: hurriyetdegerli@gmail.com, ORCID: 0000 0002 1246 8626

çocukluktan itibaren çevresiyle bu etkileşimi yoluyla öğrendiği toplumun bir üyesi olma sürecine sosyalleşme denir. Evde başlayan sosyalleşme, zamanla size yakın olan kişileri de kapsar.

İnsanlar kendilerinin ve çevrelerindeki insanların kendileri olduğunu anladıklarında, insanların birbirlerine ihtiyacı olduğunu anlarlar. Daha sonra aile ve yakın kişilerle başlayan bir arkadaşlık okul kavramını tamamlar. Okulda birden fazla kişi tanışır ve yeni bir arkadaş ortamı oluşur. Üstelik okullar bu arkadaşlığı arzu edilen bir şekilde dönüştürebilir. Okullar, toplumun gelenek, görenek, örf ve adetlerini öğretmek için önemli bir ortamdır. Okullarda eğitim amaçlandığı şekilde kullanıldığı için kişinin davranışını istediği gibi değiştirebilir. Elbette okul eğitimi yoluyla bir kişiye iyi nitelikler kazandırma isteği olurken, okulda bazı olumsuz özellikler bulunabilir. Bunun nedeni örgün eğitime eşlik eden yaygın eğitimidir.

2.1. Uzaktan Eğitim

Birçok ülke, zor yerel topluluklarda yaşayan, farklı sosyal gelirlere sahip veya coğrafi olarak aynı imkana sahip olmayan kişiler arasında eğitimi genişletmek, eşit fırsatlar sağlamak veya yaşam boyu öğrenme hedeflerine ulaşmak için uzaktan eğitim fırsatlarından yararlanır.

Günümüzde uydu, fiber optik, televizyon, radyo, bilgisayar, ağ ve diğer bilgi sistemlerinin hızla gelişmesi, eğitimin yapısını ve yöntemini etkilemekte ve öğretmenleri yeni öğrenme programları, öğrenme ve öğretme örnekleri geliştirmeye zorlamaktadır. Bilişim teknolojileri eğitimcileri “küresel eğitimi” yöntemlerinin kullanılması gerektiğini savunmuşlardır. Uzaktan eğitim, küresel eğitim fırsatlarının önemli örneklerinden biridir (İşman, 2011).

Öğretmenler, öğrenciler ve ilgili diğer herkes için büyük önem taşıyan uzaktan eğitim, eğitim kurumlarının sadece fiziksel görünümünü değiştirmekle kalmamış, öğrencilerin çevrelerinin iyiliğini öğrenmelerine de yardımcı olmuştur. Kısa sürede ders kitaplarının yerini yüksek teknolojiye veri aktarımı ve dizüstü bilgisayarlar, okul binaları ve geleneksel kütüphanelerin yerini web tabanlı derslik ve kütüphanelere, internete bırakmıştır (Shachar ve Neumann, 2003).

Başlarda yazışmalarla başlayan uzaktan eğitim uygulamaları zamanla radyo, televizyon, telefon ve bilgisayar da kullanmıştır. Günümüzde uzaktan öğrenmede bahsedilen sunum araç ve sistemlerine ek olarak e-posta, bilgisayar ve ağ konferansları gibi multimedya üretim sistemleri de kullanılmaktadır. Bu araçlar ve üretim sistemleri ile öğretmenler ve

öğrenciler etkileşim yoluyla birbirlerine soru ve cevap gönderebilirler. Bu nedenle dil araç ve teknikleri uzaktan öğrenmede önemli bir rol oynamaktadır (Kaya, 2002).

Uzaktan eğitim, araç ve sistemlerin yanı sıra, eğitim kurumlarından uzak insanlarla iletişim kurmak için yakın çalışan, teknolojiyi yaygın olarak kullanan ve öğrenme sorumluluğunu yerine getiren bir süreç haline gelmiştir. Uygulamalı teknoloji nedeniyle mesafenin ortadan kalkması, uzaktan öğrenmeyi örgün eğitim kurumlarına bir alternatif olarak tanımlamaktan ziyade, özellikle eğitim sisteminde fırsat eşitliğinin sağlanması açısından örgün eğitim uygulamasını destekleyen bir konuma yerleştirmiştir (Haddad, 2011).

Uzaktan eğitime ve Türk eğitim sistemine olan ilgiden hareketle; nitelikli eğitimin olmaması, ilgi ve yeteneklere dayalı eğitimin devam ettirilmemesi, yetersiz fiziki imkânlar, hızlı nüfus artışı, bazı alanlarda kültür ve ekonomi nedeniyle eğitim faaliyetlerine sınırlı katılımın sağlanamaması ve bazı alanlarda devamsızlık başvuruları ile giderilebilmektedir. Uzaktan eğitim uygulamaları ile yeni okul tesislerine veya bu okullara atanacak personele gerek kalmadan öğretim sınıfları yapılabilmekte ve binlerce öğrenci nitelikli öğretmenler tarafından bu sınıflarda eğitim alabilmektedir. Ayrıca mevcut bu imkanlar, eğitim almak ve yaşam boyu öğrenme hedefine ulaşmak isteyen tüm insanlar için bu fırsatı yaratacaktır (İşman, 2011).

2.1.1. Uzaktan Eğitimin Tanımı ve Temelleri

Günümüzde gelişim ihtiyacı ve eğitimde fırsat eşitliğini sağlamanın yeni yolları, insanların çeşitli engellere rağmen eğitimlerini ilerletebilecekleri ve yaşam boyu öğrenme fırsatları sunabilecekleri uzaktan eğitim ile kendini göstermektedir.

Bilgisayar ve ağ teknolojilerinin eğitim sistemlerinde özellikle eğitim alanında kullanılmasıyla birlikte kalite standartlarında bir değişim ortaya çıkmış ve bu değişim yeni geliştirilen yöntemlerin kavram ve uygulama özelliklerine dayanmaktadır. Yeni teknolojilerle birleştirilerek eğitim kurumlarına kazandırmaktır (Şahin ve Kesim, 2006).

Özdil'e (1986) göre, eğitim sistemlerinde reform ve iyileştirme çabalarının çoğu ve yeni fırsatlara duyulan ihtiyaç, iki temel fikir veya inançtan kaynaklanmaktadır. Birincisi fırsat eşitliği, yani toplumdaki tüm insanların eğitim ve fırsatlardan yararlanma hakkına sahip olduğu inancı; ikincisi, eğitimin kişisel ve sosyal hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunan kilit faktörlerden biri olduğu inancıdır.

Güncel, bilimsel, sosyal ve bireysel olaylardaki değişiklikler; bu durum, eğitimde kaynakları daha iyi kullanacak, fırsat eşitsizliğini ortadan kaldıracak, standart ve kaliteyi

düşürmeyecek, daha fazla hizmet sunacak yeni öğrenme yöntemlerinin geliştirilmesini gerektirmektedir. Bu ihtiyaçları karşılamaya yönelik çabalar, eğitimin toplumsal dokusundan kaynaklanan eşitsizlik ve eşitsizliklerin giderilmesine yöneliktir. Bu konuda yapılan araştırmalar sonucunda kültürel eğitim “yaşam boyu öğrenme, yaşam boyu eğitim, çeşitlilik, açık öğretim, uzaktan eğitim” gibi kavramlar doğrultusunda yeni boyutlar kazanmaktadır (Alkan, 2005).

Bu fikirlerden biri olan "uzaktan eğitim" ilk olarak 1892'de Wisconsin Üniversitesi'nin listesinde yer aldı ve 1906'da Wisconsin Üniversitesi dekanı William Lighty'nin bir makalesinde kullanılmıştır. Fernunterricht terimi daha sonra Almanya 1960'larda ve 1970'lerde Alman eğitimci Otto Peters, Fransa'da uzak bir eğitim kurumunun adı olarak kabul edilmiştir. İngilizce "uzaktan eğitim" kelimesi, Birleşik Devletler Uluslararası Uzaktan Eğitim Okulu'nda Bjorn Holmberg ve Michael Moore tarafından tekrarlandı.

İlki 1728 yılında posta yoluyla yapılan uzaktan eğitim, günümüzde bilgi geliştirme teknolojileri sayesinde telefon ve internet uygulamaları şeklinde geniş bir yetenek yelpazesine sahiptir. Bu uzaktan eğitim süreçleri sonucunda farklı mesafelerdeki öğretmen ve öğrenciler görsel ve duygusal olarak daha iyi iletişim kurabilmektedir (İşman, 2011).

Bugün ve yakın gelecekte geniş kapsamlı eğitim; çok kanallı kablo TV'ler yerine fiber optik internet teknolojisini kullanarak, kişilerin dijital sunucular üzerinden bilgiye anında ulaşabilecekleri bir altyapı oluşturacak ve TV eğitimleri, dokümanlar ve haber yayınlarını içeren binlerce veri tabanını tek kanaldan kazanacaktır. İnternet sayesinde insanlar dünya çapında yayınlanan tüm veri tabanlarına anında erişebilecek ve sadece evren hakkında artan bilgi sahibi olmakla kalmayacak, aynı zamanda çalışmalarını dünyanın görebileceği şekilde tanıtabileceklerdir (Yalın, 2005).

Uzaktan eğitimin en yaygın olarak kullanılan tanımlarından biri Keegan (1986) tarafından öğrenci ve öğretmenlerin genellikle ortak bir paydada olmadığı, temellerinin atılmasında çevre ve elektronik teknolojinin kullanıldığı bir eğitim biçimi olarak tanımlanmaktadır (Özkul ve Aydın, 2012).

Uzaktan eğitimin tanımlarına bakıldığında; belirli bir yaş ve eğitim düzeyine duyulan ihtiyaç, zaman eksikliği, yer veya çevre özgürlüğü, özel iletişim ve ilişkiler koşulları, kaliteli eğitim materyallerinin üretimi ve kullanımıdır. Kullanılan öğrenme yöntemlerine bağlı olarak zaman ve mekâna göre farklı boyut ve alanlarda öğretmen ve öğrenci arasındaki iletişim, kapsayıcı bir öğrenen organizasyonun sağlanması, değerlendirme ve eğitim öğretimin

gerçekleştirildiği öğrenme ortamlarının kullanılması ana fikirlerdir. Öğretmenleri ve öğrencileri birbirine bağlar ve iletişim teknolojileri kullanılarak öğrenme ve öğretimin kullanıldığı öğrenme modelinin içeriğini (mesajını) ve modelini iletir.

1.4. Araştırmanın Önemi

Öğretmenin algılarından yola çıkarak öğrencilerin sürece ilişkin algılarına ulaşmada eğitim çok önemlidir. Çalışmada öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik görüşleri alınmıştır. Bu çalışma, uzaktan eğitimin kalitesini değerlendirmeye ve iyileştirmeye yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Uzaktan eğitim ile örgün eğitim arasındaki en büyük fark, öğrenci ve öğretmenlerin sınıf içinden gelmeleri ve farklı seviyelerde olmalarıdır. Öğrenci ve öğretmen tarafından bakıldığında fark sadece zaman ve mekânda değil, kullanım açısından da aralarındaki farktır. Uzaktan öğrenmede başlangıçta öğrenciler yalnızken, modern teknolojinin gelişmesiyle birlikte bireyler dünya çapında çok taraflı eğitim platformları aracılığıyla bir araya gelerek problem çözme ve yorumlama çalışmaları yapabilmektedir (İşman, 2008).

1.5. Araştırmanın Amacı

Bu çalışmadaki amaç Türkiye'de salgın döneminde giderek daha büyük önem kazanan uzaktan eğitime yönelik öğretmen görüşlerinin alınmasıdır.

1.6. Problem Cümlesi

Uzaktan eğitime yönelik tutum demografik verilere göre farklılık gösterir mi?

1.7. Alt Problemler

1. Uzaktan eğitime yönelik tutum cinsiyete göre farklılık gösterir mi?
2. Uzaktan eğitime yönelik tutum yaşa göre farklılık gösterir mi?
3. Uzaktan eğitime yönelik tutum mesleki kıdeme göre farklılık gösterir mi?
4. Uzaktan eğitime yönelik tutum öğrenim durumuna göre farklılık gösterir mi?
5. Uzaktan eğitime yönelik tutum uzaktan eğitim hakkında bilgi düzeyi bakımından farklılık gösterir mi?
6. Uzaktan eğitime yönelik tutum teknoloji kullanımına yatkınlığı bakımından farklılık gösterir mi?

2. YÖNTEM

Yöntem bölümünde araştırmanın modeli, örnekleme, araştırmada kullanılan veri toplama aracı, veri toplama süreci ve verilerin analizi gibi başlıklara yer verilmiştir.

2.1. Araştırma Deseni

Bu araştırma betimsel bir araştırmadır. Araştırma metodolojisi, tarama modeli yöntemidir. Tarama modeli, belirli grup özelliklerini belirlemek için veri toplamayı amaçlayan bir çalışmadır (Büyüköztürk, 2012). Karasar'a (2014) göre tarama modelleri, geçmişte ya da mevcut bir durumu olduğu gibi betimlemeyi amaçlayan araştırma yöntemleridir. Araştırılan bir olay, kişi veya nesnenin bağlamı ve doğası anlatılmaya çalışılır. Tanısal model, olayların nedenleri üzerinde durmak yerine, koşullar, özellikleri ve aralarındaki ilişki arasında bir ilişki bulmaya çalışır.

Bu çalışmada, İstanbul ili Maltepe ve Pendik ilçelerinde ilkokullarında görev yapan öğretmenlerden geri bildirim almak amacıyla Ağır (2007) tarafından geliştirilen uzaktan eğitime ilişkin mevcut uzaktan algı düzeyini betimleyen bir araştırma modeli kullanılmıştır.

2.2. Çalışma Grubu

Anket uygulaması İstanbul ili Maltepe be Pendik ilçelerinde 120 öğretmen üzerinde yapılmıştır. Tablo 1'de çalışma grubunda yer alan öğretmenlerin cinsiyetlerine göre dağılımı yer almaktadır.

Tablo 1. Deneklerin Deney Gruplarına Göre Dağılımı

Gruplar	Cinsiyet		TOPLAM	
	Kadın	Erkek	f	%
	f	f		
	71	49	120	100

Tablo 1 incelendiğinde 71 kadın katılımcı, 49 erkek katılımcı olmak üzere toplam 120 kişilik çalışma grubunun olduğu görülmektedir.

2.3. Veri Toplama Aracı

Bu çalışmada öğretmenlerin uzaktan eğitime yönelik tutumlarını tespit etmek üzere Ağır (2007) tarafından geliştirilen “Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Ağır’a (2007) ait olan araştırmada görüldüğü üzere ölçeğin Cronbach Alpha değeri 0.83 olarak tespit edilmiştir. Ölçek “Uzaktan Eğitimin Avantajları” ve “Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları” olarak 2 alt boyuttan meydana gelmekte ve 21 maddeden oluşmaktadır. Ölçek beşli likert tipi olarak derecelendirilmiştir. Maddeler “Kesinlikle katılmıyorum” ’dan (1) “Kesinlikle katılıyorum” ’a (5) doğru düzenlenmiştir. Ölçme aracı veri çözümlenmesinde değerleri ters çevrilmesi gereken (4, 6, 9, 12, 15, 18, 20) 7 olumsuz madde içermektedir.

Ölçeğin puanlamasında ortalama puanlar, “kesinlikle katılmıyorum” seçeneğine 1 puan, “katılmıyorum” seçeneğine 2 puan, “kararsızım” seçeneğine 3 puan, “katılmıyorum” seçeneğine 4 puan, “kesinlikle katılmıyorum” seçeneğine 5 puan verilmek suretiyle hesaplanmıştır. Ölçekten alınabilecek en düşük puan 43, en yüksek puan ise 215’tir. Ölçeğin yapısı Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) aracılığıyla kontrol edilmiştir. Ölçekte yer alan ifadeler, puan aralıkları (5-1/5=0,80) şeklinde düzenlenmiştir.

Uzaktan eğitime yönelik tutum ölçeği, Uzaktan Eğitimin Avantajları ve Uzaktan Eğitimin Sınırlılıkları olarak iki alt boyuttan meydana gelmektedir. Ölçekte yer alan 1, 2, 3, 5, 7, 8, 10, 11, 13, 14, 16, 17, 19, 21. maddeler uzaktan eğitimin avantajlarına yönelik tutum düzeylerini tespit etmek için 14 madde avantaj alt boyutunu oluşturmaktadır. Geriye kalan 4, 6, 9, 12, 15, 18, 20. maddeler ise uzaktan eğitimin sınırlılıklarına yönelik tutum düzeylerini tespit etmek için 7 madde sınırlılık alt boyutunu oluşturmaktadır.

2.4. Veri Toplama Süreci

Veriler Google Form üzerinden toplanmıştır.

2.5. Veri Analizi

SPSS 22.0 istatistik programında T-testi ve Anova testi kullanılarak analiz işlemi tamamlanmıştır.

3. BULGULAR

Bu bölümde araştırmanın verilerine dayalı olarak elde edilen bulgulara ve bulgulara ait yorumlara yer verilmektedir.

3.1. Birinci probleme ilişkin bulgular

Uzaktan eğitime yönelik tutumun cinsiyet bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan t testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 2. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumun Cinsiyet Açısından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	t	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Kadın	71	2,60	,445	1,593	,001*
	Erkek	49	2,43	,711		

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanı cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Ortalama puanlara göre kadınların puanı erkeklere göre daha yüksektir.

3.2. İkinci probleme ilişkin bulgular

Uzaktan eğitime yönelik tutumun yaş bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 3. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumun Yaş Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	F	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	20-30	9	2,78	,119	,627	,599
	31-40	42	2,50	,082		
	41-50	47	2,52	,083		
	51-60	22	2,52	,150		

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.3. Üçüncü probleme ilişkin bulgular

Uzaktan eğitime yönelik tutumun mesleki kıdem bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumun Mesleki Kıdem Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	F	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	0-5 yıl	14	2,17	,914	3,228	,015
	6-10 yıl	17	2,49	,396		
	11-15 yıl	22	2,40	,616		
	16-20 yıl	18	2,80	,297		
	21 ve üzeri	49	2,61	,503		

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanının mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

3.4. Dördüncü alt probleme ilişkin bulgular

Uzaktan eğitime yönelik tutumun öğrenim durumu bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan t testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumun Öğrenim Durumu Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	t	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Lisans	74	2,61	,552	1,856	,648
	Lisansüstü (yüksek)	46	2,41	,588		

lisans- doktora)

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanı öğrenim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

3.5. Beşinci alt probleme ilişkin bulgular

Uzaktan eğitime yönelik tutumun uzaktan eğitim hakkında bilgi düzeyi bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan t testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 6. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumun Uzaktan Eğitim Hakkında Bilgi Düzeyi Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	t	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Var	74	2,61	,552	1,856	,648
	Yok	46	2,41	,588		

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutumun uzaktan eğitim hakkında bilgi düzeyi bakımından göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

3.6. Altıncı alt probleme ilişkin bulgular

Uzaktan eğitime yönelik tutumun teknoloji kullanımına yatkınlığı bakımından farklılık gösterme durumunun analiz edilmesi amacıyla yapılan Anova testi sonuçları tabloda verilmiştir.

Tablo 7. Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumun Teknoloji Kullanımına Yatkınlığı Bakımından İncelenmesi

		n	Ort.	ss	F	p
Uzaktan Eğitime Yönelik Tutum	Az	3	2,26	,054	3,682	,014
	Orta	20	2,61	,331		
	İyi	71	2,63	,533		
	Çok iyi	26	2,23	,738		

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanının teknoloji kullanımına yatkınlığı bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

Günümüz toplumunda bu kadar önemli olan teknolojinin kullanımı hayatın birçok alanında her geçen gün artmaktadır. Bu artışın toplumda iş ve teknoloji bilincinin oluşmasına katkı sağladığı söylenebilir. Ayrıca tarih sürecinde kültürel değerlere sıkı sıkıya bağlı bir

topluma öncülük ettiğimiz için toplumsal değişime neden olan teknolojik yenilikler sorunludur. Bu sorunları sona erdirmenin yolu, dünyanın farklı ülkelerindeki çeşitli fayda örnekleri veya yeni teknolojiler aracılığıyla çeşitli araçlarla (medya ve görsel) halka ulaşmaktır.

Eğitim teknolojilerinin geliştirilmesi öğrenme ortamının çeşitlenmesinde ve geliştirilmesinde büyük rol oynamıştır. Özellikle internetin hızla gelişmesi ve internetin eğitim kurumlarında yaygınlaşması uzaktan eğitim gibi çeşitli disiplinlerin büyümesine ve genişlemesine neden olmuştur.

İnsanoğlunun çeşitli kaynaklardan kısa sürede bilgiye erişme arzusu, uzaktan eğitim, sosyo-ekonomik ve kişisel sorunların dağılımındaki eşitsizlik ve iyi koşulların yaratılması gibi temel sorunlara son vermektir. Uzaktan eğitimin doğru şekilde benimsenmesini mümkün kılmıştır.

Genel olarak uzaktan eğitim; öğrencilerin öğrenme deneyimlerini kurum içinde değil bulundukları yerden geliştirmelerini sağlayan yöntemler olarak tanımlanabilir. Kısaca uzaktan eğitimin ilkesi, öğrenme materyallerinin bulunduğu ve öğretmenin ile öğrencinin farklı yerlerde bulunduğu ortamdır. Mekânsal öğrenme etkinlikleri, öğrenmenin yer ve zaman olmadan devam etmesine izin verir ve çeşitli okul eğitim problemlerini ortadan kaldırma fırsatı sunar. Arama sonuçları aşağıdaki gibidir:

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanı cinsiyete göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermektedir ($p<0,05$). Ortalama puanlara göre kadınların puanı erkeklere göre daha yüksektir. Yapılan diğer çalışmalarda uzaktan eğitime yönelik tutumların cinsiyet değişkeniyle arasında anlamlı fark tespit edilmiştir. Örneğin Yenilmez, Balbağ, Turgut'un (2017) cinsiyetin (erkeklerin lehine) sonucundan farklı iken, Ağır ve Okçu'nun (2006) ilköğretim öğretmenlerinin internet kullanım tutumlarını belirleyerek değerlendirdiği çalışmasıyla benzer sonuçlar elde edilmiştir.

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanının yaş bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanının mesleki kıdem bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$). Yapılan çalışmanın aksine Ağır ve Okçu (2006) tarafından gerçekleştirilen araştırmada çalışma süresi 0-5 yıl arasındaki öğretmenlerin, uzun çalışma süresi olan öğretmenlere göre interneti daha fazla ve etkin kullandıkları görülmüştür.

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanı öğrenim durumuna göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutumun uzaktan eğitim hakkında bilgi düzeyi bakımından göre istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermemektedir ($p>0,05$).

Analiz sonuçlarına göre uzaktan eğitime yönelik tutum puanının teknoloji kullanımına yatkınlığı bakımından istatistiksel olarak anlamlı farklılık göstermediği belirlenmiştir ($p>0,05$).

4.1. Öneriler

Covid-19 pandemisinin yaşandığı son yıllarda teknolojinin önemi daha da artmıştır. Teknoloji neredeyse yaşamın her alanında kendini en ön planda göstermiştir. Bu durumdan eğitim de nasibini almıştır. Uzaktan eğitim teknolojileriyle öğrenciler evlerinden çıkmadan eğitim haklarından yararlanmışlardır.

Yapılan çalışmada uzaktan eğitime ilişkin öğretmen görüşleri alınmıştır. Bundan sonra yapılacak olan çalışmalarda yalnızca öğretmenlerin değil yöneticiler ve öğrencilerin görüşleri de incelenebilir.

Yapılan çalışma uzaktan eğitime yönelik bir çalışmadır. Bundan sonraki çalışmalarda uzaktan eğitimin başarıya etkisi şeklinde farklı değişkenler eklenerek uzaktan eğitimle ilgili veriler arttırılabilir.

Araştırma sonuçları giderek daha da önem kazanan uzaktan eğitimle alakalı gelecek çalışmalara ışık tutması amacıyla önemlidir.

KAYNAKÇA

- Ağır, F. (2007). *Özel Okullarda Ve Devlet Okullarında Çalışan İlköğretim Öğretmenlerinin Uzaktan Eğitime Karşı Tutumlarının Belirlenmesi*. (Yüksek Lisans Tezi), Balıkesir Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Balıkesir.
- Ağır F., Okçu A. (2006). *İlköğretimde Çalışan Öğretmenlerin İnternet Kullanımına Karşı Tutumlarının Belirlenmesi*. 7. Fen Bilimleri ve Matematik Eğitimi Kongresi Özetler Kitabı, s. 288, 7-9 Eylül 2006. Gazi Üniversitesi.
- Alkan, C. (2005). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Büyüköztürk, Ş. (2012). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri*. (11.Baskı). Ankara: Pegem Akademi
- Haddad, W. D. (2001). The Challenges Of Access To And Quality Of Distance Education. *LEARNTEC 2001- 9th European Congress and Trade Fair for Educational and Information Technology*, Karlsruhe Congress, Germany.
- İşman, A. (2008). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegem A. Yayıncılık.
- İşman, A. (2011). *Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Tasarımı*. Ankara: Pegem Akademi.
- Karasar, N. (2014). *Bilimsel Araştırma Yöntemi* (27. Baskı). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık
- Kaya, Z. (2002). *Uzaktan Eğitim*. Ankara: Pegem A Yayıncılık.

- Keegan, D. (1986). *Interaction and communication. The foundations of distance education* içinde (ss. 89–107). Kent, UK: Croom Helm.
- Özdi, İ. (1986). *Uzaktan Öğretimin Evrensel Çerçevesi Ve Türk Eğitim Sisteminde Uzaktan Öğretimin Yeri*. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Basımevi.
- Özkul, A. E. ve Aydın, C. H. (1-3 Şubat 2012). *Öğrenci Adaylarının Açık Ve Uzaktan Öğrenmeye Yönelik Görüşleri*. XIV. Akademik Bilişim Konferansı, Uşak.
- Shachar, M. ve Neumann, Y. (2003). Differences Between Traditional And Distance Education Academic Performances: A Meta-Analytic Approach. *International Review of Researchin Open and Distance Learning*, 4 (2).
- Şahin, M. C. ve Kesim, M. (19-21 Nisan 2006). Bilgisayar Destekli Eğitimde Paradigma Değişimi, Davranışlıktan Yapılandırmacılığa, *Öğretim Makinelerinden Sanal Gerçekliğe*. VI. International Educational Technology Conference, Eastern Mediterranean University, Famagusta, North Cyprus.
- Yalın, H. İ. (2005). *Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Yenilmez, K., Turğut, M., & Balbağ, M. Z. (2017). Öğretmen Adaylarının Uzaktan Eğitime Yönelik Tutumlarının Bazı Değişkenler Acısından İncelenmesi. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 19(2), 91-107.